

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM na školní rok 2023/2024

Základní údaje

Název a adresa školy	Základní škola a mateřská škola Ostrava-Zábřeh, Březinova 52, příspěvková organizace
Zřizovatel	SMO, Úřad městského obvodu Ostrava-Jih
Ředitel	RNDr. Jan Veřmiřovský, Ph.D., MBA, LL.M., MPA, MSc.
Telefon	596 784 375
E-mail	reditel@zs-brezinova.cz

Školní metodik prevence	Mgr. Zdeňka Mikesková
Telefon	596 784 375
E-mail	Zdenka.mikeskova@zs-brezinova.cz
Konzultační hodiny	Po předchozí domluvě

Výchovný poradce	Mgr. David Rejcha
Telefon	596 784 375
E-mail	David.rejcha@zs-brezinova.cz
Konzultační hodiny	Po předchozí domluvě

Speciální pedagog	Mgr. Tereza Bílská Mgr. Gabriela Skulinová
E - mail	Tereza.bilska@zs-brezinova.cz Gabriela.skulinova@zs-brezinova.cz

Školní psycholog	PhDr. Mgr. Sandra Štěpánková
E - mail	Sandra.stepankova@zs-brezinova.cz

<u>ZŠ</u>	Počet tříd	Počet žáků/děti
1. stupeň	9	180
2. stupeň	6	120
<u>MŠ</u>	2	50
Celkem	15 (+ 2)	300 (+ 50)

Pozn.: počty jsou orientační s vazbou na počátek školního roku.

Cíle Minimálního preventivního programu školy

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže se v tomto školním roce zaměřuje především na aktivity v oblastech prevence:

- a) agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedii, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
- b) záškoláctví,
- c) závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
- d) rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
- e) spektrum poruch příjmu potravy,
- f) negativní působení sekt,
- g) sexuální rizikové chování,

Další cíle:

- Dobrá informovanost všech žáků školy v oblasti sociálně patologických jevů.
- Systematická výuka a výchova žáků ke zdravému životnímu stylu.
- Vytvoření dostatečného zázemí k trávení volného času v prostorách školy.
- Podpora vlastních aktivit žáků a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností.
- Začleňování méně průbojných žáků do kolektivu, odstranění nevhodného chování mezi žáky.
- Zapojení celého pedagogického sboru školy do systému prevence
- Aktivní spolupráce s rodiči žáků, otevřenost vůči veřejnosti

Dlouhodobým cílem

Prevence na škole je ve spolupráci s rodiči a ostatními institucemi formovat osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se a činit správná rozhodnutí. Osobnost, která si bude vážit svého zdraví, bude si umět zorganizovat svůj vlastní volný čas a bude umět zvládat sociální dovednosti.

Výchovné úsilí školy je vést k takovému působení na žáky, aby v nich byly upevněny pozitivní vlastnosti a návyky, které jim pomohou v krizových situacích přijmout nejvhodnější řešení.

Prohlubovat komunikační dovednosti mezi učitelem, rodiči a žákem, posilování sebevědomí, sebeúcty a vzájemné úcty, řešení konfliktů a překonávání překážek.

Vytvářet podmínky pro kladné postoje pedagogických pracovníků a ostatních

zaměstnanců školy k problematice prevence rizikového chování.

Střednědobé cíle:

- 1) **zajistit pravidelnou práci s třídním kolektivem (třídní učitel, ŠMP, VP)**
- 2) **podporovat vzájemnou činnost žáků (Školní parlament)**
- 3) **neformální setkávání pedagogů**
- 4) **podporovat u rodičů zájem o dění ve škole**
- 5) **prohlubovat další vzdělávání pedagogických pracovníků**
- 6) **zavést pravidelné a efektivní třídnické hodiny za účelem stálého a včasného monitorování nálad ve třídách, zjišťování problémů k řešení**

Krátkodobé cíle:

- 1) **zajistit besedy, nebo jiné aktivity s OSPOD (kurátorem pro mládež),
Policíí ČR, PPP s tématy prevence rizikového chování,**
- 2) **zapojovat děti do aktivit školy**
- 3) **podporovat aktivity zaměřeny na vhodné využití volného času dětí v
aktivitách školy,**
- 4) **řešit aktuální problémové situace v oblasti rizikového chování**
- 5) **zajistit proškolení učitelů v oblasti prevence rizikového chování, vedení
třídnických hodin**
- 6) **nabídnout besedy s odborníky v oblasti PP rodičům našich žáků, zajistit
pro rodiče informační materiály k problematice rizikového chování**
- 7) **umístit prevenci na webové stránky školy a zajistit prezentaci MPP**

Plán pro další období

1. Spolupráce s pedagogickým sborem

● Seznámení ŠMP s podrobnostmi preventivního programu školy na šk.r.2023/2024

- obsah programu
- odborná literatura, webové stránky
- vyvěšení informačních materiálů ŠMP, VP (ŠPP)
- plán preventivních aktivit na školní rok 2023/2024

(srpen, září 2023)

● Spolupráce s VP, speciální pedagožkou, školní psycholožkou

Koordinace aktivit souvisejících se školním poradenským pracovištěm - ŠPP

- kompetence
- předávání informací (plán pravidelného setkávání MP, VP, spec. ped., škol.psych.)
- konzultace s rodiči a žáky
- vedení spisové agendy, kartotéka problémových žáků

(srpen, září 2023)

● Detailní rozpracování preventivních aktivit s pedagogy MŠ, I. a II., stupně, kteří konají preventivní aktivity-TH v rámci výuky jednotlivých předmětů

- nahrání metodických listů TH na Google disk a zpřístupnění tř. učitelům
- odevzdání plánu TH s přesnými daty v průběhu celého školního roku

(září 2023)

● Proškolení pedagogických pracovníků, popř. správních zaměstnanců v problematice soc. patol. jevů - diagnostika, řešení, prevence

- drogy (alkohol, cigarety)
- šikana, vztahy v kolektivu
- extremismus, rasismus, sekty
- trestná činnost
- záškoláctví

(pedagogická rada)

● Vyhodnocení preventivních aktivit s pedagogy MŠ, I. a II. st., kteří konají preventivní aktivity v rámci výuky jednotlivých předmětů

- elektronická verze evaluace za celý školní rok

(červen 2024)

2. Spolupráce s rodiči

● Seznámení rodičů v problematice prevence - aktuální situace, diagnostika, řešení, prevence formou besed a přednášek

- drogy (alkohol, cigarety)
- šikana, kyberšikana, vztahy v kolektivu - klima třídy
- extrémismus, rasismus, sekty
- trestná činnost

(v průběhu školního roku)

● Konzultace, krizová intervence

- ve spolupráci s ŠPP, TU a ŘŠ poskytovat žákům a jejich rodičům konzultace v oblasti prevence

(průběžně)

● Seznámení rodičů se ŠPP

- osobní představení všech pracovníků ŠPP na 1. třídních schůzkách
- termíny konzultačních hodin
- označení kabinetu ŠMP
- obsah a náplň práce celého ŠPP
- informace o pracovnících ŠPP na webových stránkách a ŽK
- informace o ŠPP umístit na nástěnky (1. patro 2. stupeň, vestibulu školy)

(září 2023)

● Předběžné aktivity pro rodiče s žáky- zlepšení vzájemné komunikace

- Drakiáda, Mikuláš, ŠKOLA POTMĚ, Vánoční jarmark, Velikonoční jarmark, sportovní turnaje, kulturní akce, spolupráce s obnoveným Spolkem

(v průběhu školního roku)

● Třídní schůzky a konzultace

(v průběhu školního roku)

● Aktivity pro žáky - specifická a nespecifická prevence

3. Prevence ve výuce

MŠ a 1. stupeň ZŠ

- důraz je kladen na „zdravé klima“ v každé třídě, zvyšování sebevědomí žáků, pravidla soužití mezi žáky a učiteli, rozvoj osobnosti, vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou, úcta, sebeúcta, důvěra, komunikativní dovednosti, řešení konfliktů, schopnost klást otázky, vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“, práce v kolektivu, vzájemná pomoc, pozitivní citové naladění, řešení stresu, životospráva, zdravý životní styl, schopnost vyhledat pomoc

2. stupeň ZŠ

- důraz je kladen na „zdravé klima“ ve třídě, pravidla soužití ve skupině, šikana, kyberšikana, aktivní naslouchání, pravdivost, důvěryhodnost, tolerance k menšinám a jiným názorům, rasismus, extremismus, vyrovnání se s neúspěchem, obrana před manipulací, postoje k návykovým látkám drogy, právní vědomí, sexuální výchova

4. Preventivní programy a besedy

- HASÍK
- Městská policie
- Policie ČR
- Střední zdravotnická škola (dle možností)
- Protidrogový vlak (dle možností)

(průběžně)

5. Volnočasové aktivity, kroužky (spolupráce se Středisky volného času)

- informování TU o možnosti zapojení žáků do volnočasových aktivit, které se budou konat nejen na naší škole, ale také v jiných institucích

termín: průběžně

6. Prevence zaměřena na vybrané problémové žáky

- zvyšování sociálních kompetencí
- úzká spolupráce s TU, kde se nacházejí žáci ohrožení neúspěchem a žáci ze sociálně slabých rodin

7. Individuální práce

- konzultace
- individuální terapie
- výchovné komise

8. Skupinová práce

- třídnické hodiny
- skupinová terapie

9. Spolupráce s jinými institucemi

- PPP Ostrava
- SVP Ostrava
- Městská Policie
- Policie ČR
- ÚMOB - soc. kurátoři pro mládež (OSPOD)
- Krizové centrum pro děti a rodinu
- Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy
- Probační a mediační služba ČR
- Linka důvěry
- Renarkon o.p.s.
- Charita
- Diakonie
- Fond ohrožených dětí
- S.T.O.P
- lékaři (pediatři, psychiatři)

Personální zajištění prevence ve školním roce

Školní metodik prevence: Mgr. Zdeňka Mikesková

Výchovný poradce: Mgr. David Rejcha

Speciální pedagog: Mgr. Tereza Bílská
Mgr. Gabriela Skulinová

Školní psycholog: PhDr. Mgr. Sandra Štěpánková

Řízení a realizace preventivních aktivit

Ředitel školy

Vytváří podmínky pro předcházení vzniku rizikového chování zejména:

- zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování
- koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním Minimálního preventivního programu
- řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole
- jmenováním školního metodika prevence, který má pro výkon této činnosti odborné předpoklady, případně mu umožní studium k výkonu specializovaných činností v oblasti prevence rizikového chování
- pro systematické další vzdělávání školního metodika v oblasti specifické primární prevence a pro činnost školního metodika s žáky a zákonnými zástupci ve škole
- podporou týmové spolupráce školního metodika, výchovného poradce, školního speciálního pedagoga, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování Minimálního preventivního programu
- spoluprací s metodikem prevence v PPP a s krajským školským koordinátorem prevence
- podporou aktivit příslušného obecního úřadu zaměřených na využívání volného času žáků se zřetelem k jejich zájmům a jejich možnostem a spolupráci se zájmovými sdruženími a dalšími subjekty.

Školní metodik prevence

Metodické a koordinační činnosti

- Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.
- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů.
- Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.), účast na pravidelných setkáváních ŠPP (vždy první čtvrtek v měsíci).
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.

- Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasizmu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti.
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence rizikového chování.
- Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).

Poradenské činnosti

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).
- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
- Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Třídní učitel (ve vztahu k primární prevenci):

- spolupracuje se školním metodikem prevence a pracovníky ŠPP na zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci Minimálního preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě
- motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy
- zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků třídy
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštěnostech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

Pedagogové

- Věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle
- principů a metod ŠVP školy. Na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období,
- konzultují případné problémy, navrhuje opatření.

Metody a formy, jakými budou dílčí aktivity řešeny

Konkrétní aktivity podporující primární prevenci

- výchova k odpovědnosti za zdraví své i ostatních - vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování
- akce zaměřené na zvyšování právního povědomí (využití nabídek různých druhů spolupráce s Policií ČR a městskou policií)
- zaměření pozornosti na projekty prevence drogových závislostí, konzumace alkoholu, vandalismu, rasismu, násilí, komerčního sexuálního zneužívání apod.
- na základně průzkumu zaměřeného na zneužívání návykových látek věnovat i nadále zvýšenou pozornost prevenci kouření. Po loňském rozsáhlém projektu pokračovat v osvětě v rámci hodin Vko, třídnických hodinách atd.
- správná životospráva - poruchy příjmu potravy - mentální anorexie a bulimie (řešeno s žáky v rámci předmětů: přírodopis, výchova ke zdraví)
- otázkám sexuální výchovy a prevence přenosných pohlavních chorob jsou věnovány bloky v rámci předmětů: přírodopis, výchova ke zdraví, popř. formou besed
- akce zaměřené na práci s národnostními menšinami směřující k potlačení rasismu a xenofobie
- zvyšování příznivého klimatu ve třídních kolektivech formou organizování výletů, exkurzí, ŠVP, lyžařského výcvikového kurzu atd.
- organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole a zábavnou formou zpříjemnění školního prostředí (tematické dny, sportovní akce, víkendové výjezdy atd.)
- široká nabídka volnočasových aktivit
- účast v literárních, výtvarných, sportovních a jiných soutěžích
- ekologická výchova (návštěva spalovny odpadů, výukové programy v rámci přírodovědné stanice, zapojení do vyhlášených ekologických soutěží jako v min. letech, viz sběr plastových lahví a umělohmotných vršků apod.)
- školní parlament - rozvíjí zodpovědnost žáků za širší společenství a vzájemné soužití. Je prostorem pro zapojení žáků do organizace školy. Pravidelná setkání umožňují kontinuální práci a prevenci problémů ve třídách.

Aktivity zaměřené na rodiče a veřejnost

- seznámení rodičů s MPP v rámci třídních schůzek
- nabídka konzultačních hodin třídních učitelů, výchovného poradce, školního metodika prevence a školního psychologa

- nabídka propagačních materiálů o drogách
- seznámení rodičů s postupem školy v případě problémů žáků s drogami
- na schůzkách hovořit o nebezpečí drog zejména u starších žáků, kterým rodiče povolují účast na diskotékách
- informovanost občanů prostřednictvím místního periodika o programu školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů a zdravého životního stylu
- Ke zjištění aktuálního stavu sociálně negativních jevů ve škole jsou využívány dotazníkové, práce třídních učitelů, připomínky dětí a školní samosprávy, třídnické hodiny, hodiny předmětů výchovného charakteru.

8. Kontakty s jinými organizacemi

Seznam odkazů na webové stránky s problematikou společensky nežádoucích jevů

Centrum Adiktologie	www.adiktologie.cz/
Česká rada dětí a mládeže	www.crdm.cz
Česká škola	www.ceskaskola.cz
Drogová poradna	www.sanamin.cz
Drogový informační server	www.dropin.cz
Drogy info -monitorovací středisko	www.drogy-in.cz
Institut dětí a mládeže MŠMT	www.idm-msmt.cz/default.html
Institut pedag.psych.poradenství	www.ippp.cz
KHS Ostrava	www.khsova.cz
MŠMT	www.msmt.cz
Národní vzdělávací fond	www.nvf.cz
Nár.ústav odbor.vzdělávání	www.nuov.cz
O drogách	www.odrogch.cz
Prev-Centrum	www.prevcentrum.cz/
Renarkon	www.renarkon.cz
Stránky o zdraví	www.doktorka.cz
Studie efekt.preventivních programů	www.abcd.cz/studie
Školní svět	www.skolam.cz
Téma kuřáctví	www.nekurte.cz
	www.dokurte.cz
Výzkumný ústav pedagogický	www.vuppraha.cz

Přehled krizových center a dalších institucí

Linka bezpečí dětí a mládeže		116 111
Vzkaz domů (dítě na útěku)		800 111 113
Středisko výchovné péče Ostrava	Ostrava - Koblův, Antošovická 258, 711 00	596 239 202 (203) 776 097 226
Pedagogicko-psychologická poradna Ostrava	Kpt. Vajdy 2656/1a, 700 30 Ostrava - Zábřeh	553 810 768

Okresní metodik prevence	17. listopadu 1123, 708 00 Ostrava - Poruba	
Oddělení sociálně-právní ochrany dětí - Ostrava-Jih	Provaznická 1244/62 Ostrava	599430372
Krajský úřad MSK Mgr. A.Matějková - krajský metodik	28. října 117 Ostrava	595 622 337
Policie ČR		158
Městská policie Ostrava		156
Rychlá záchranná služba		155
Integrované záchranné centrum		112
Veřejný ochránce práv občanů - Ombudsman	Údolní 39,Brno	tel.: 542542888, podatelna@ochrance.cz
Anabell - pro nemocné bulimií a anorexií	Bratislavská 2, Brno	542214014, 602766542, posta@anabell.cz
Fond ohrožených dětí		www.fod.cz
Národní linka prevence AIDS - zelená linka		800144444

Hodnocení MPP školy za školní rok 2022/2023

Vyhodnocení je součástí komplexní zprávy školního metodika prevence, která je zasílána okresním metodikům prevence. Vzhledem k množství aktivit pro žáky byla prevence eliminována primárně na třídnické hodiny a spolupráci třídních učitelů s metodikem prevence a komplexní funkci prevence v rámci ŠPP. Akce, která naopak pro žáky proběhla, byl Revolution train, tj. prevence návykových látek.

Orientace preventivních aktivit byla převážně na otázky učitelů spojených s vazbou na skryté záškoláctví, vzájemné vztahy žáků ve třídě apod.

Vypracovala:

V Ostravě, 24. srpna 2023

.....
Mgr. Zdeňka Mikesková
školní metodik prevence

Schválil:

V Ostravě, 24. srpna 2023

.....
RNDr. Jan Veřmiřovský, Ph.D., MBA, LL.M., MPA, MSc.
ředitel školy